

RAPORT Z EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ
przeprowadzonej w Szkole Przysposabiającej do Pracy
w SOSW w Dąbrowie Górniczej w roku szkolnym 2019/2020

Ewaluacja – **Raport z ewaluacji dotyczy działań szkoły w zakresie wymagania „Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne”.**

Osoby prowadzące badanie; Jolanta Nowak, Małgorzata Nowak

Narzędzia wykorzystane w badaniu: Ankiety – dla nauczycieli, rodziców, obserwacja zachowań, analiza dokumentacji szkolnej.

Grupa badawcza: nauczyciele, rodzice

Termin rozpoczęcia i zakończenia badania:

Rozpoczęcie – styczeń 2020 roku, zakończenie – luty 2020 rok.

Ewaluacja miała na celu:

1. Zbadanie, czy szkoła realizuje pracę ukierunkowaną na kształtowanie postaw i respektowanie przez uczniów norm społecznych.? Jakie są działania podejmowane w tym zakresie?
  2. Sprawdzenie czy uczniowie respektują normy społeczne obowiązujące w szkole, i po za nią?
- .

Opis ewaluacji

Pytania kluczowe:

- W jaki sposób uczniowie i rodzice informowani są o wymaganiach dotyczących postaw i norm społecznych podejmowanych przez szkołę ?
- Czy w szkole respektowane są normy społeczne przez uczniów ?
- W jaki sposób w szkole zadbano o stworzenie bezpiecznych i przyjaznych warunków pracy dla uczniów w czasie zajęć lekcyjnych, przerw, uroczystości i wycieczek klasowych uwzględniając ich bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne ?
- Czy w szkole znajdują się dokumenty regulujące kryzysowe sytuacje oraz wspierające działania nauczycieli w zakresie kształtowania postaw u uczniów oraz regulujące postawy i normy społeczne ?
- Jakie podejmowane są działania interwencyjne w przypadku nieprzestrzegania norm i zasad społecznych przez uczniów z udziałem rodziców ?

W jaki sposób uczniowie i rodzice informowani są o wymaganiach dotyczących postaw i norm społecznych podejmowanych przez szkołę?

W szkole Przystosabiającej do Pracy w Specjalnym Ośrodku Szkolno -Wychowawczym dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej w Dąbrowie Górniczej rodzice uczniów informowani są na zebraniach klasowych, podczas pedagogizacji, a także w trakcie indywidualnych spotkań ze specjalistami o normach i zasadach społecznych obowiązujących w szkole i podejmowanych zadaniach zmierzających do kształtowania postaw i zwiększenia zakresu respektowania norm społecznych poprzez:

- zapewnienie bezpieczeństwa na terenie placówki,
- stworzenie warunków dla harmonijnego i zrównoważonego rozwoju wychowanków,
- wychowanie zgodne z przyjętymi normami i wartościami,
- budowanie postaw prospołecznych, naukę tolerancji i rozwój kultury osobistej,
- kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób,
- budowanie świadomości roli społecznej u wychowanków jako fundamentu świadomego społeczeństwa,
- uwrażliwienie na potrzeby innych,
- aktywizowanie młodzieży w życie społeczne i kulturalne — efektywne wykorzystanie czasu wolnego.

Rodzice uczniów ponadto informowani są o konsekwencjach niewłaściwych zachowań wynikających z braku respektowania norm szkolnych.

Uczniowie na bieżąco są uczeni respektowania norm społecznych obowiązujących w szkole i po za nią podczas zajęć lekcyjnych, apeli i kampanii profilaktycznych, uroczystości szkolnych i klasowych, w trakcie spotkań z ciekawymi ludźmi, podczas działań podejmowanych w ramach wolontariatu, a także wyjść i wycieczek po za teren szkoły.

Czy w szkole respektowane są normy społeczne przez uczniów ?

Jak wynika z ankiety przeprowadzonej wśród nauczycieli większość uczniów respektuje normy społeczne obowiązujące w szkole: podczas zajęć lekcyjnych, przerw, uroczystości szkolnych, wyjść i wycieczek po za teren szkoły. Większość uczniów jest zdyscyplinowanych na zajęciach lekcyjnych.

Uczniowie w większości prawidłowo odnoszą się do nauczycieli i pracowników zatrudnionych w szkole. Stosują zwroty grzecznościowe.

Rodzice uczniów Szkoły Przystosobającej do Pracy w badaniu ankietowym przeprowadzonym w dniu 30.01.2020 na zebraniach klasowych uważają, że w Ośrodku funkcjonują dobre i jasno określone normy i zasady społeczne. Ich dzieci czują się bezpiecznie w szkole.

Nauczyciele szybko reagują na niewłaściwe zachowania uczniów.

Zdecydowana większość rodziców uważa, że ich dzieci przestrzegają obowiązujących w Ośrodku norm społecznych, a szkoła właściwie realizuje działania w zakresie kształtowania i respektowania prawidłowych postaw i norm społecznych u uczniów. Tylko dwóch rodziców spośród 30 podaje własne propozycje konkretnych działań w zakresie możliwości realizowania kształtowania prawidłowych postaw społecznych u uczniów. Są to:

- konsekwencje w działaniu
- słuchanie uczniów, zrozumienie ich potrzeb
- zwiększenie ilości godzin indywidualnych zajęć psychologicznych.

W jaki sposób w szkole zadbano o stworzenie bezpiecznych i przyjaznych warunków pracy dla uczniów w czasie zajęć lekcyjnych, przerw, uroczystości i wycieczek klasowych uwzględniając ich bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne?

Z analizy ankiet przeprowadzonych wśród rodziców i nauczycieli oraz obserwacji zachowań uczniów wynika, że uczniowie w szkole czują się bezpiecznie. Mają stworzone przyjazne warunki pracy i nauki.

W szkole podejmowane są działania dydaktyczne, wychowawcze, profilaktyczne i opiekuńcze mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw społecznych u uczniów. Takie jak:

- zajęcia lekcyjne o tematyce wychowawczej i profilaktycznej,
- apele,
- kampanie profilaktyczne,
- uroczystości klasowe,
- uroczystości szkolne,
- spotkania z ciekawymi ludźmi,
- wyjścia poza teren szkoły,
- wycieczki szkolne.

Ponadto prowadzone są:

- rozmowy interwencyjne,
- rozmowy z rodzicami,
- spotkania i zajęcia z pedagogiem i psychologiem.

Szkoła w celu zapewnienia bezpieczeństwa uczniom i zapobiegania ich negatywnym zachowaniom organizuje:

- Rozmowy z Dyrekcją,
  - Rozmowy z wychowawcą klasy,
  - Współpracę z pedagogiem szkolnym i psychologiem,
  - Konsultacje z nauczycielami i specjalistami,
  - Współpracę z rodzicami,
  - Dyżury nauczycieli
  - Monitoring
  - Zakaz opuszczania budynku Ośrodka podczas trwania zajęć lekcyjnych i przerw
  - Pogadanki z uczniami
  - Apele profilaktyczne
  - Współpraca z instytucjami: Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, PEFRON, Policja, Kurator – Sąd Rodzinny, Centrum Pomocy Rodzinie i inne w miarę potrzeb uczniów.
- Placówka realizuje szkolny program wychowawczo- profilaktyczny.

Czy w szkole znajdują się dokumenty regulujące kryzysowe sytuacje oraz wspierające działania nauczycieli w zakresie kształtowania postaw u uczniów oraz regulujące postawy i normy społeczne?

W Ośrodku Szkolno- Wychowawczym dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej wypracowane są dokumenty informujące o zasadach , kształtujące i regulujące właściwe postawy i normy społeczne.

- Statut Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego,
- Statut Specjalnej Szkoły Przystosowanej do Pracy,
- Program Wychowawczo –Profilaktyczny,
- Regulamin sprawowania opieki nad uczniami w czasie dowozu do szkoły i odwozu ze szkoły,
- Regulamin wycieczek szkolnych,
- Regulamin świetlicy,
- Regulamin internatu,
- Regulamin funkcjonowania monitoringu wizyjnego.

Ponadto placówka dysponuje dokumentem „, Działania interwencyjne Ośrodka w trudnych sytuacjach wychowawczych oraz w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, który reguluje postępowanie w sytuacjach kryzysowych.

Jakie podejmowane są działania interwencyjne w przypadku nieprzestrzegania norm i zasad społecznych przez uczniów z udziałem rodziców?

Jak wynika z ankiety przeprowadzonej wśród nauczycieli najczęściej występujące zachowania agresywne u uczniów Szkoły Przysposabiającej do Pracy to:

- zaczepki,
- bójki, bicie
- popychanie,
- gryzienie, plucie,
- upartość, oporowość,
- brak podporządkowania,
- autoagresja,
- zastraszanie,
- szturchanie, szarpanie,
- uderzanie,
- drapanie.

Zachowania agresywne słowne:

- kłótnie słowne,
- rozmowy obrażające wzajemnie,
- wulgaryzmy,
- wyzwiska,
- straszenie,
- utarczki słowne,
- prowokacyjne gesty i miny.

W przypadku nie przestrzegania zasad społecznych przez uczniów w szkole podejmowane są działania wychowawcze, profilaktyczne i opiekuńcze mające na celu kształtowanie prawidłowych zachowań u uczniów. W tym celu prowadzone są na bieżąco i w miarę potrzeb:

- zajęcia lekcyjne,
- apele, kampanie profilaktyczne,
- uroczystości szkolne,
- uroczystości klasowe,
- spotkania z ciekawymi ludźmi,
- wyjścia poza teren szkoły,
- wycieczki szkolne.

W przypadku trudności wychowawczych i stale powtarzających się nie właściwych zachowań uczniów we współpracy z rodzicami prowadzone są :

- rozmowy interwencyjne,
- rozmowy z rodzicami,
- rozmowy dyscyplinarne,
- spotkania i zajęcia indywidualne z psychologiem szkolnym,
- spotkania i zajęcia indywidualne oraz grupowe z pedagogiem szkolnym,
- negocjacje.

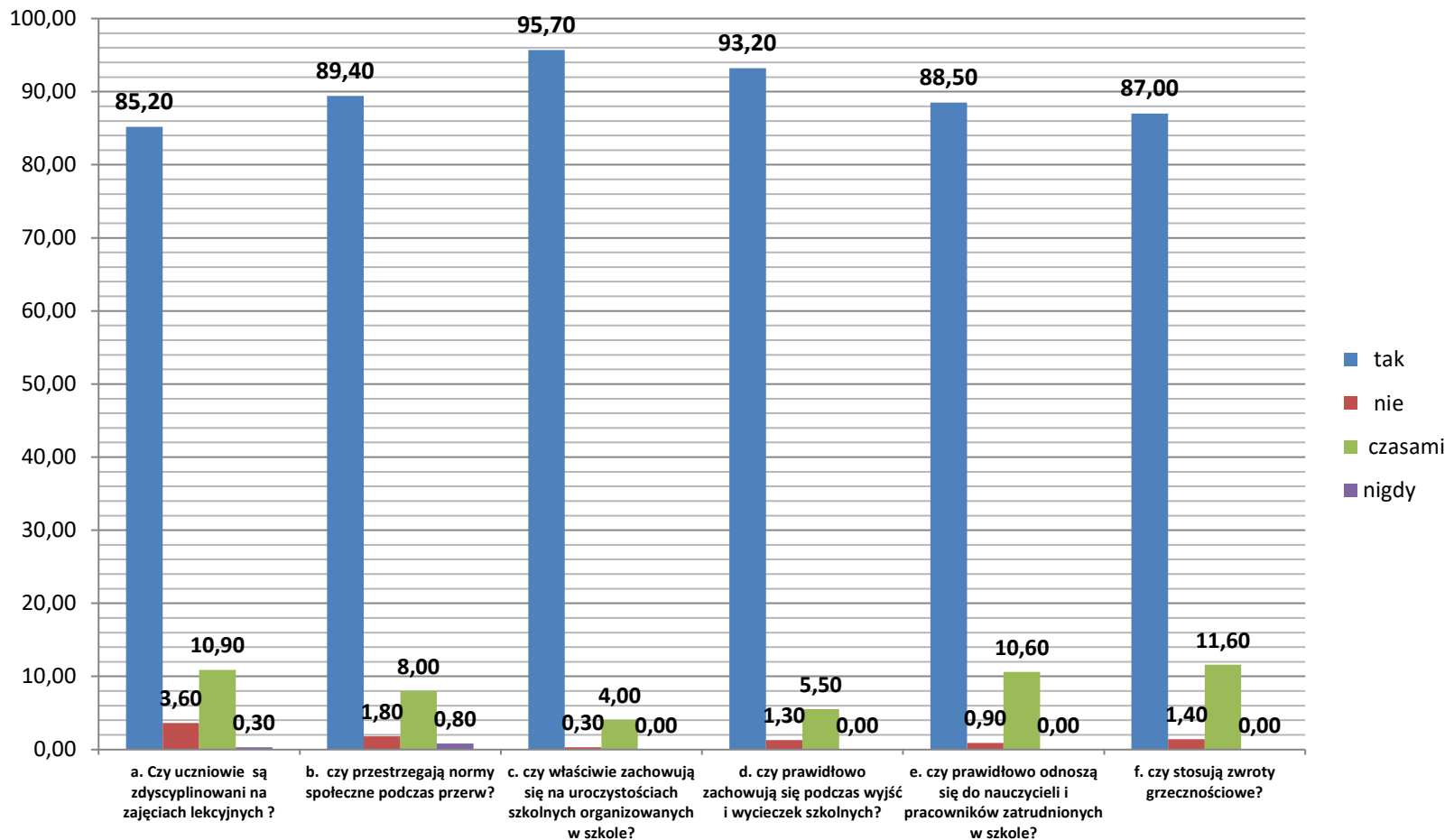
Z analizy dokumentacji – „Dziennik pedagoga szkolnego” wynika, że w pierwszym semestrze roku szkolnego 2019/2020 przeprowadzono:

- 9 rozmów dyscyplinarnych
- 7 rozmów indywidualnych wynikających z potrzeb i problemów własnych ucznia
- 6 rozmów i konsultacji z rodzicem
- 10 interwencji na bieżąco
- 36 godzin zajęć indywidualnych z uczniem

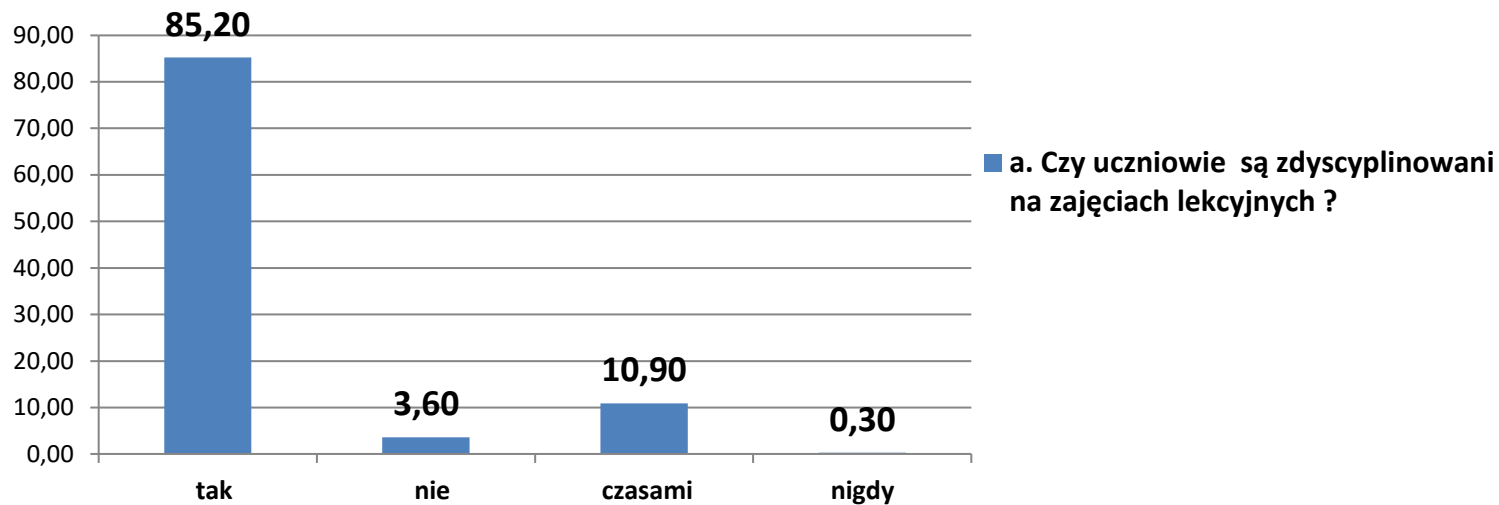
Ponadto prowadzona jest współpraca z instytucjami zewnętrznymi:

- Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Dąbrowie Górniczej,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- PEFRON,
- Policja,
- Sąd Rodzinny(Kuratorzy),
- Centrum Pomocy Rodzinie i inne w miarę potrzeb ucznia.

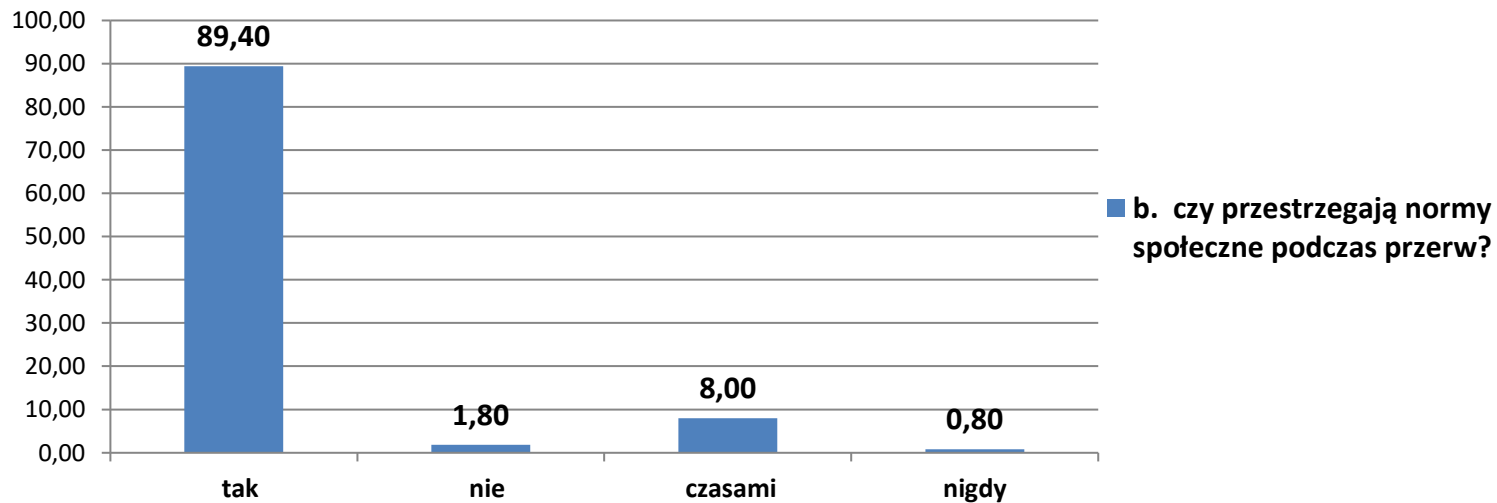
1. Czy uczniowie respektują normy społeczne obowiązujące w szkole? Ilu uczniów?

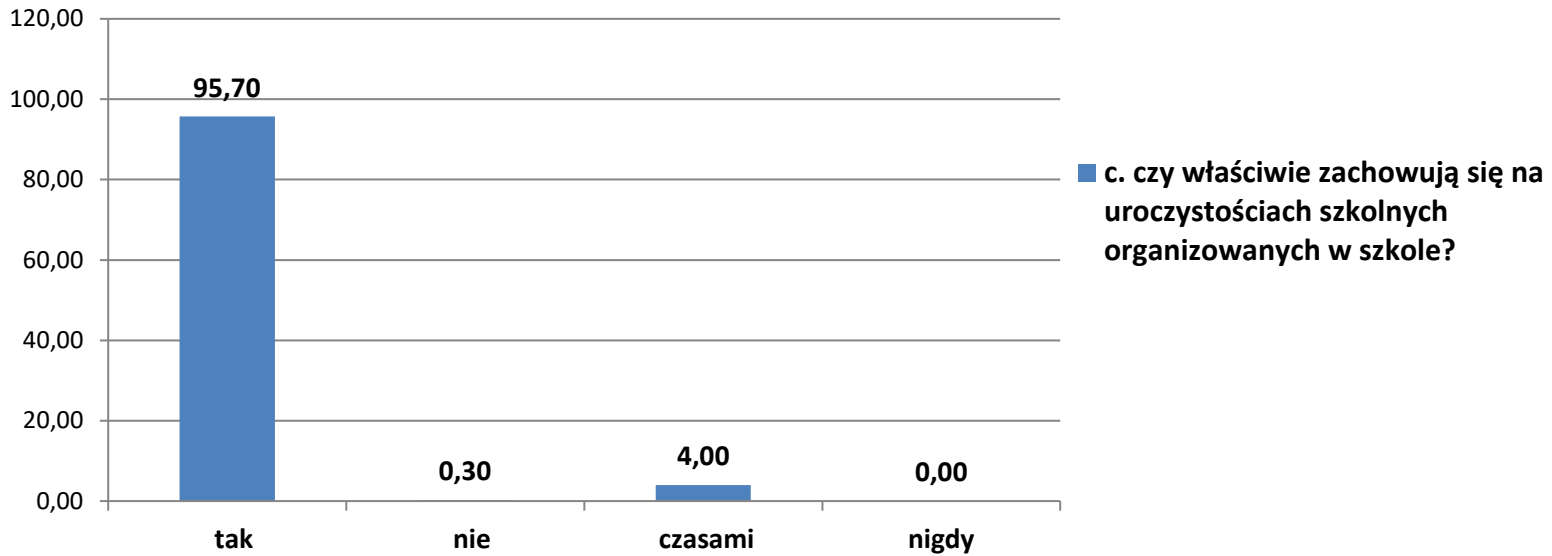
1. Czy uczniowie respektują normy społeczne obowiązujące w szkole? Ilu uczniów? - Pytanie a.
[%]

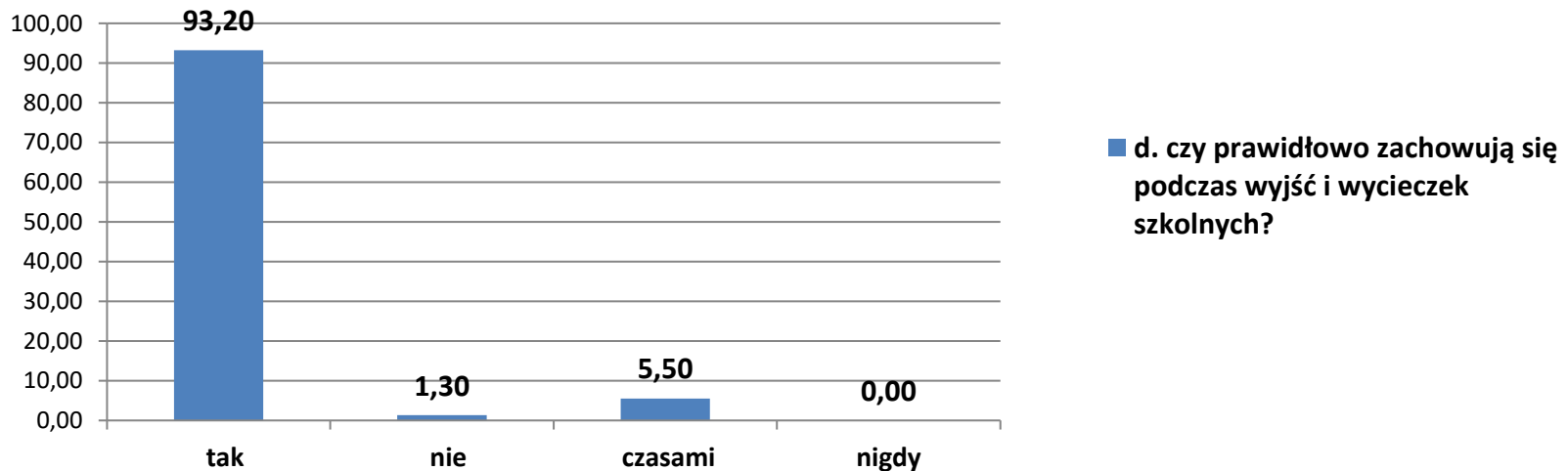
1. Czy uczniowie respektują normy społeczne obowiązujące w szkole? Ilu uczniów? - Pytanie b. [%]

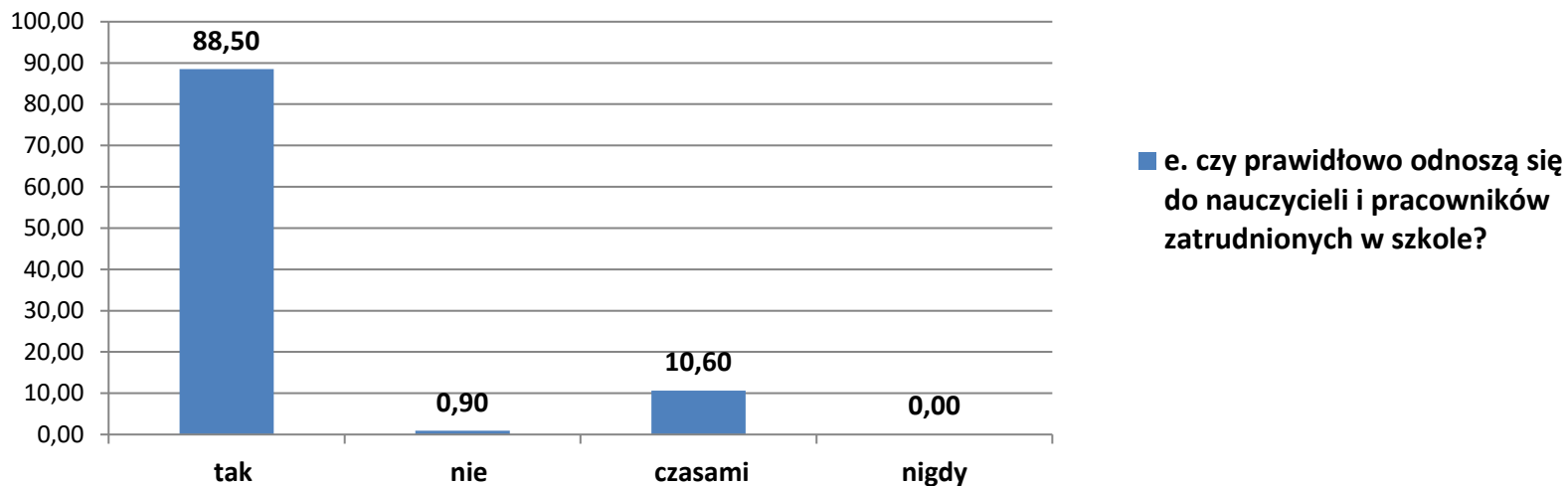
**1. Czy uczniowie respektują normy społeczne obowiązujące w szkole?
Ilu uczniów? - Pytanie c. [%]**

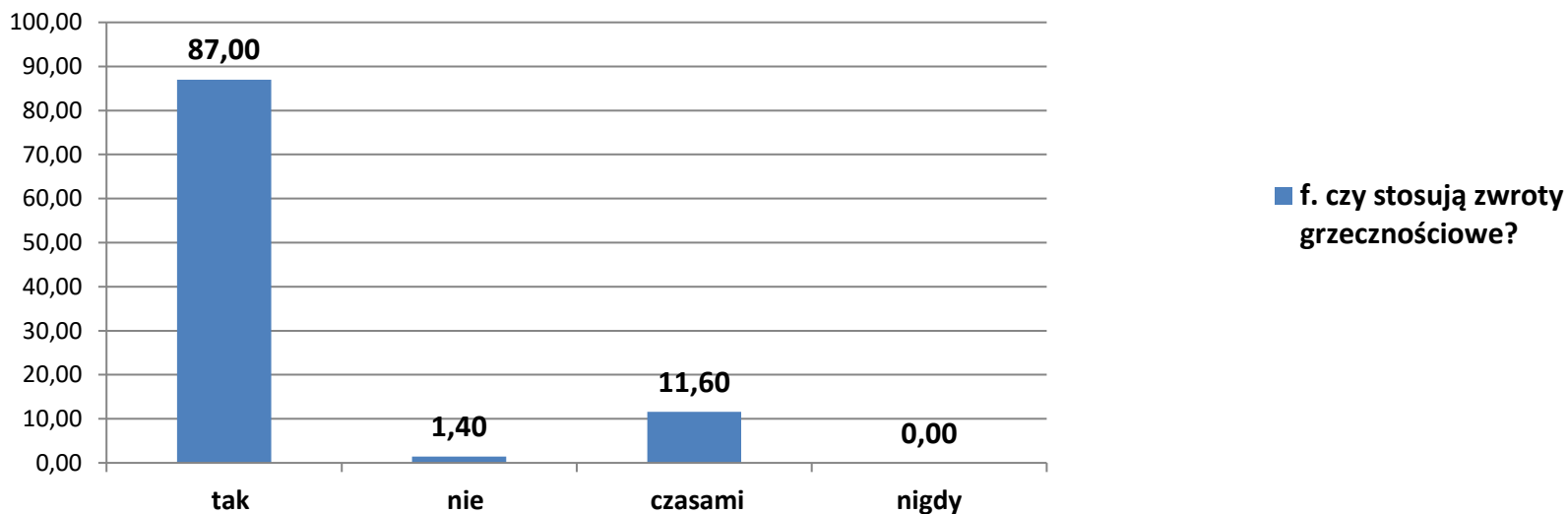
**1. Czy uczniowie respektują normy społeczne obowiązujące w szkole?
Ilu uczniów? - Pytanie d. [%]**

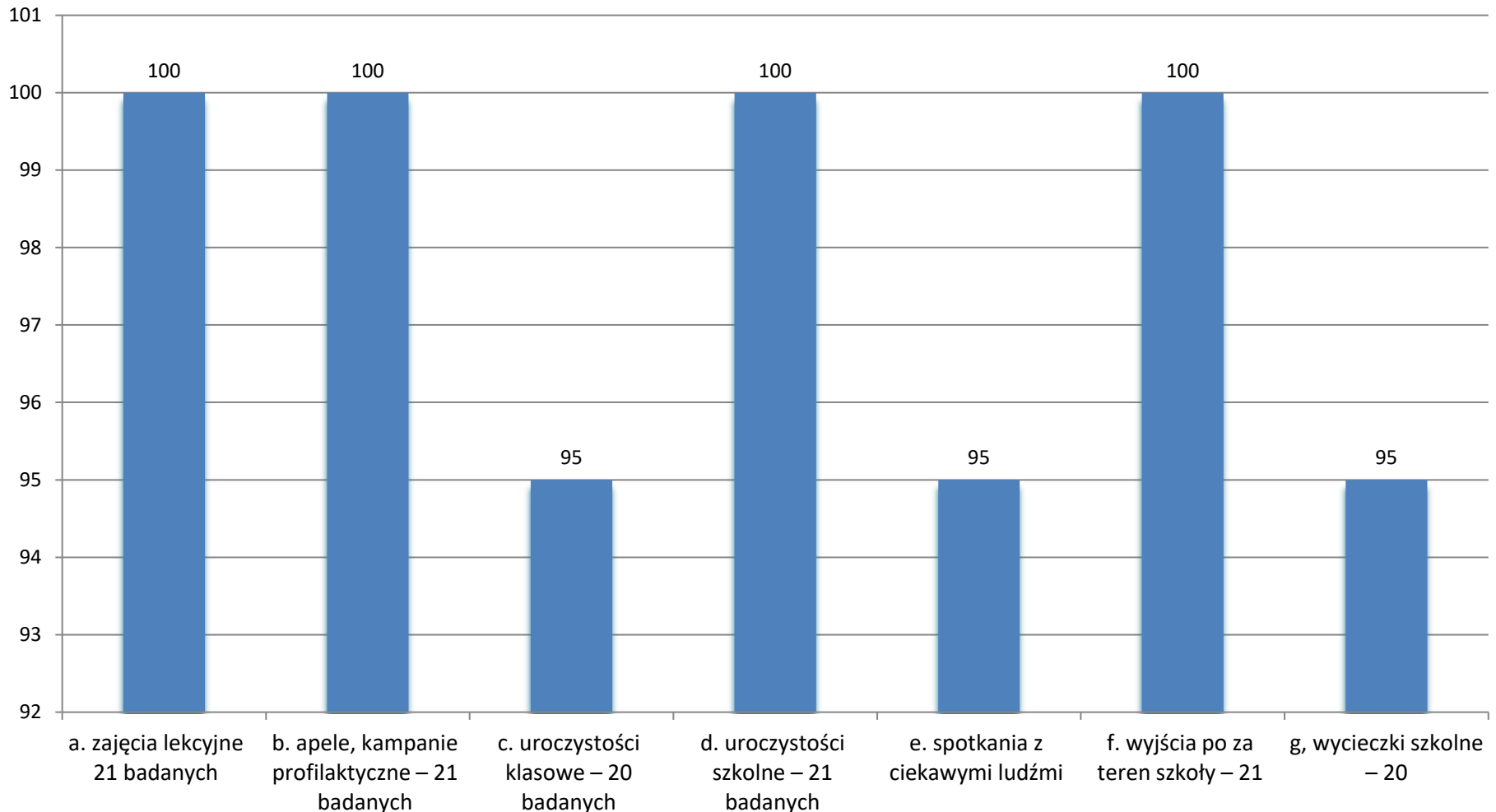
**1. Czy uczniowie respektują normy społeczne obowiązujące w szkole?
Ilu uczniów? - Pytanie e. [%]**

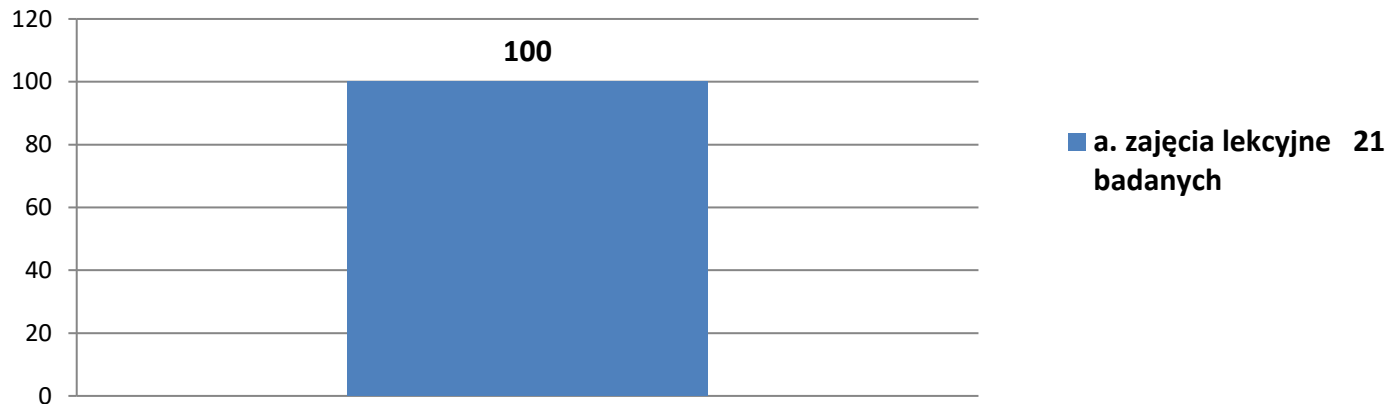
1. Czy uczniowie respektują normy społeczne obowiązujące w szkole? Ilu uczniów? - Pytanie f. [%]

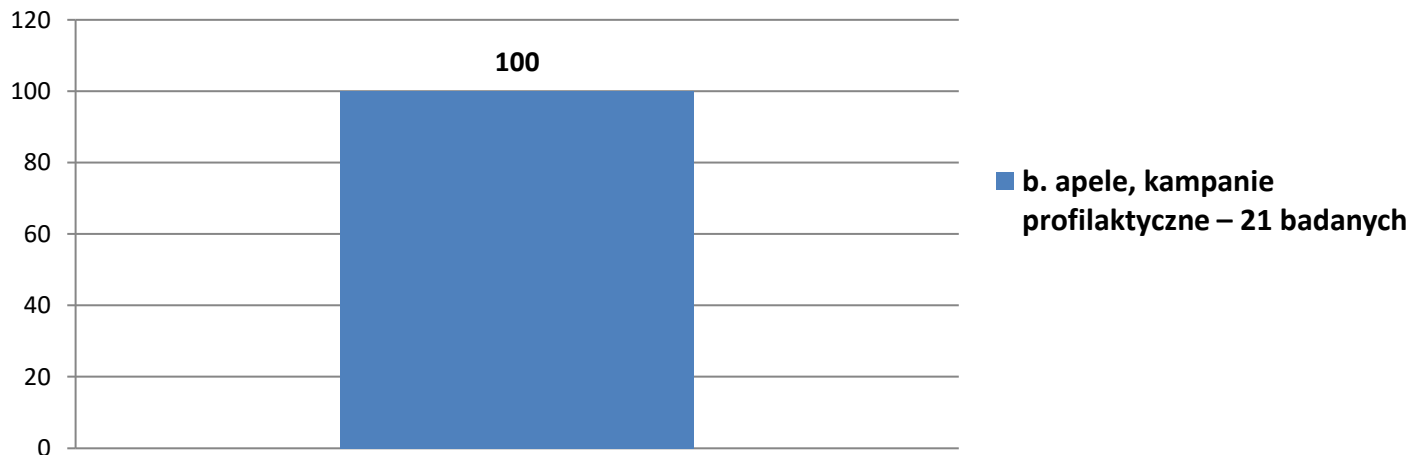
2. Jakie w szkole podejmowane są działania dydaktyczne, wychowawcze, profilaktyczne i opiekuńcze mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw społecznych u uczniów?

2. Jakie w szkole podejmowane są działania dydaktyczne, wychowawcze, profilaktyczne i opiekuńcze mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw społecznych u uczniów? - Pytanie a [%]

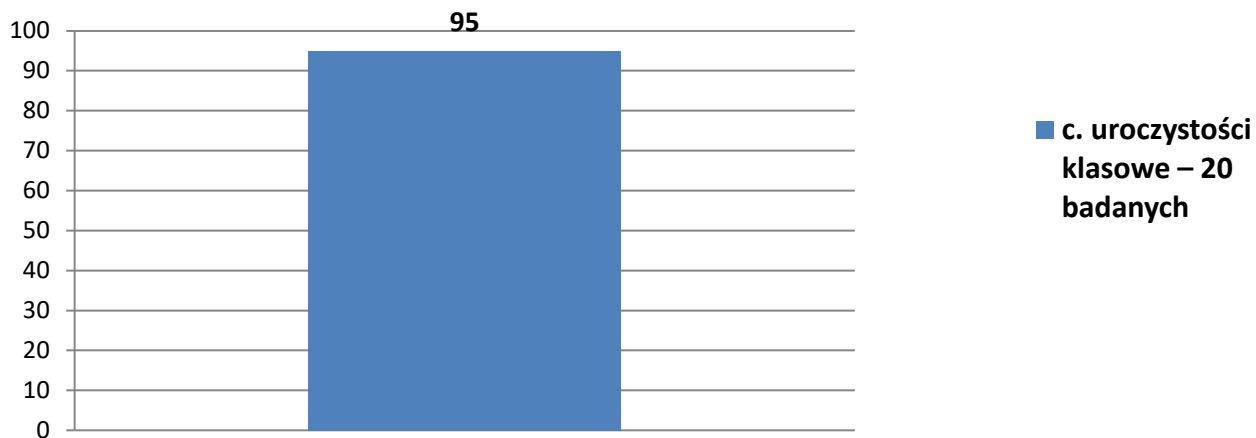

2. Jakie w szkole podejmowane są działania dydaktyczne, wychowawcze, profilaktyczne i opiekuńcze mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw społecznych u uczniów? - Pytanie b [%]

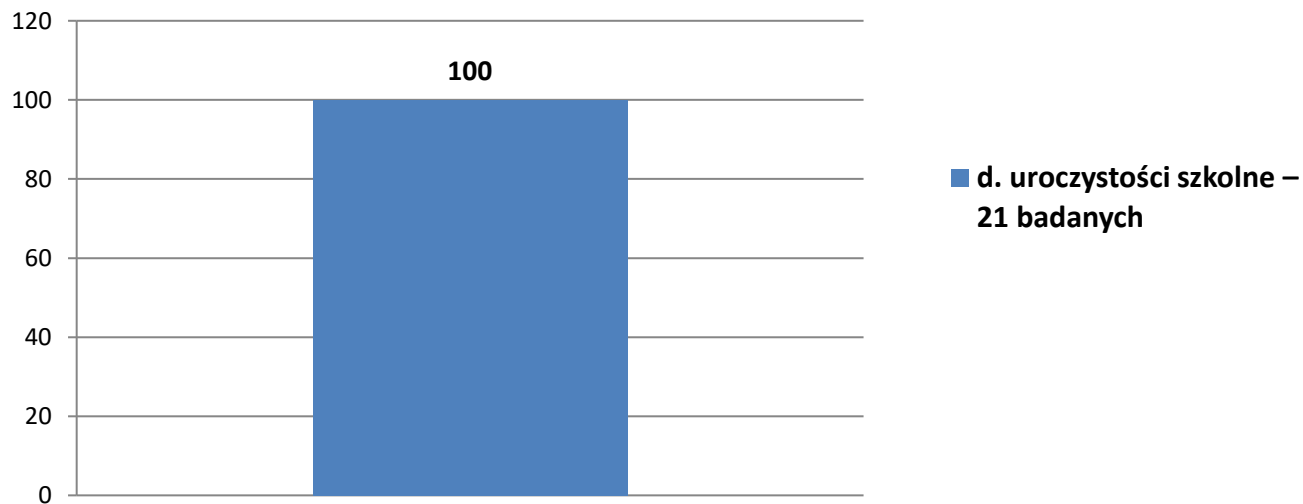

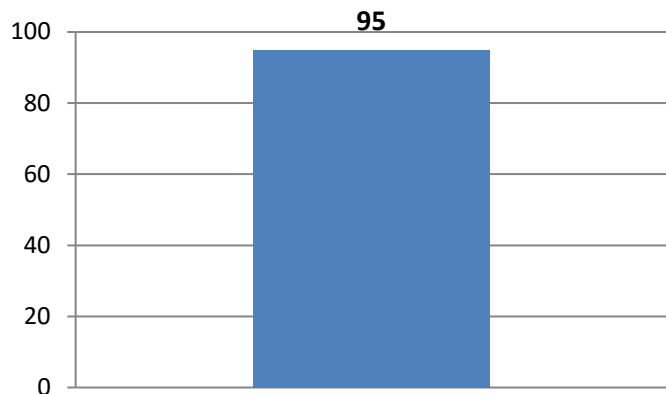
2. Jakie w szkole podejmowane są działania dydaktyczne, wychowawcze, profilaktyczne i opiekuńcze mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw społecznych u uczniów? - Pytanie c [%]

2. Jakie w szkole podejmowane są działania dydaktyczne, wychowawcze, profilaktyczne i opiekuńcze mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw społecznych u uczniów? - Pytanie d [%]

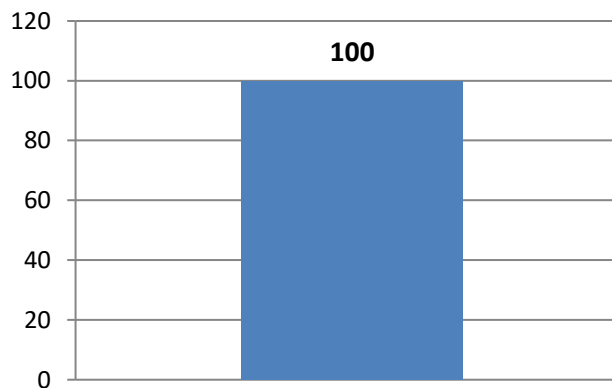

2. Jakie w szkole podejmowane są działania dydaktyczne, wychowawcze, profilaktyczne i opiekuńcze mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw społecznych u uczniów? - Pytanie e [%]

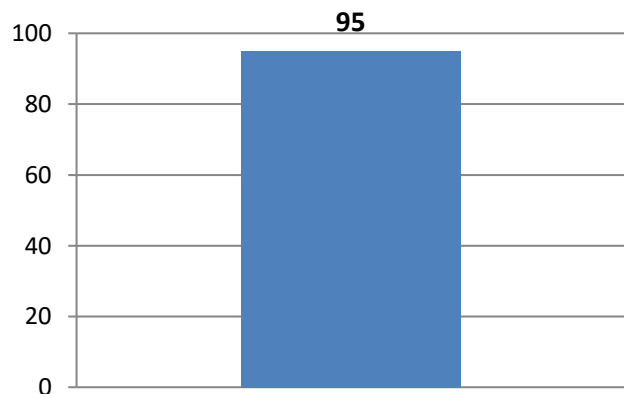
■ e. spotkania z ciekawymi ludźmi

2. Jakie w szkole podejmowane są działania dydaktyczne, wychowawcze, profilaktyczne i opiekuńcze mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw społecznych u uczniów? - Pytanie f [%]

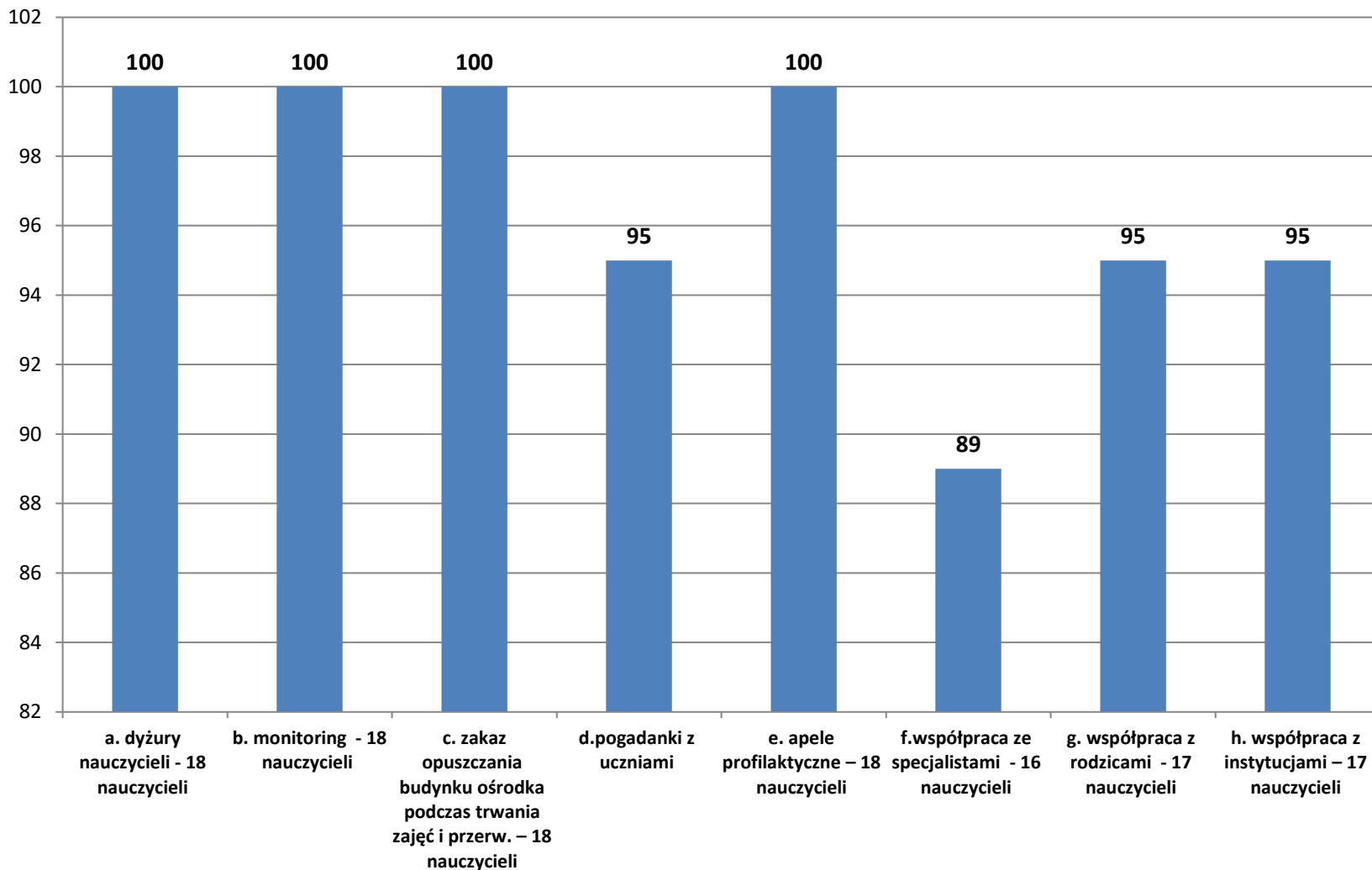
■ f. wyjścia po za teren szkoły – 21

2. Jakie w szkole podejmowane są działania dydaktyczne, wychowawcze, profilaktyczne i opiekuńcze mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw społecznych u uczniów? - Pytanie g [%]

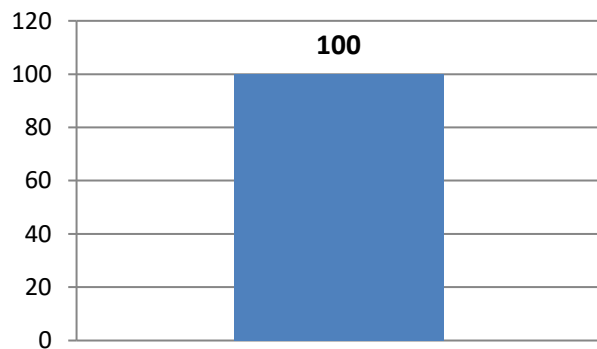

■ g, wycieczki szkolne – 20

4. Jakie działania podejmuje szkoła w celu zapewnienia bezpieczeństwa i zapobiegania negatywnym zachowaniom uczniów?

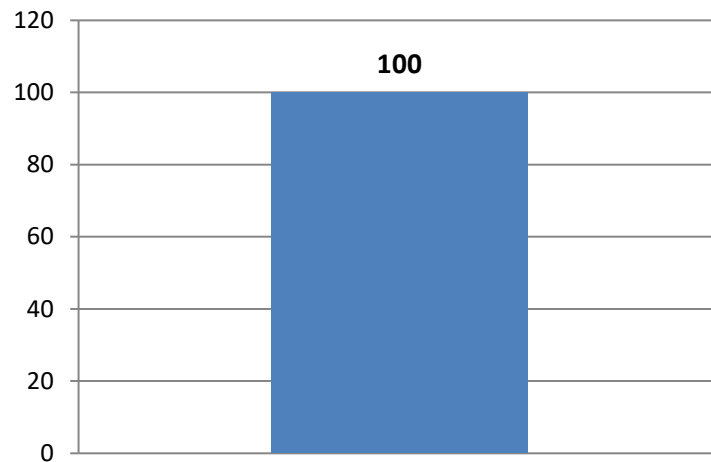

4. Jakie działania podejmuje szkoła w celu zapewnienia bezpieczeństwa i zapobiega negatywnym zachowaniom uczniów? - Pytanie a [%]

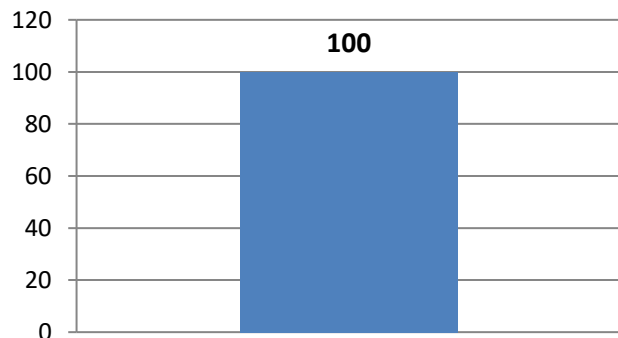
■ a. dyżury nauczycieli - 18 nauczycieli

4. Jakie działania podejmuje szkoła w celu zapewnienia bezpieczeństwa i zapobiega negatywnym zachowaniom uczniów? - Pytanie b [%]

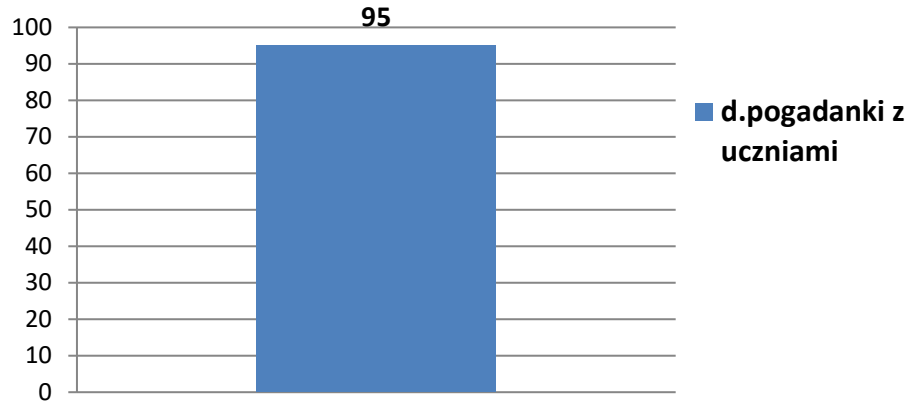
■ b. monitoring - 18 nauczycieli

4. Jakie działania podejmuje szkoła w celu zapewnienia bezpieczeństwa i zapobiega negatywnym zachowaniom uczniów? - Pytanie c [%]

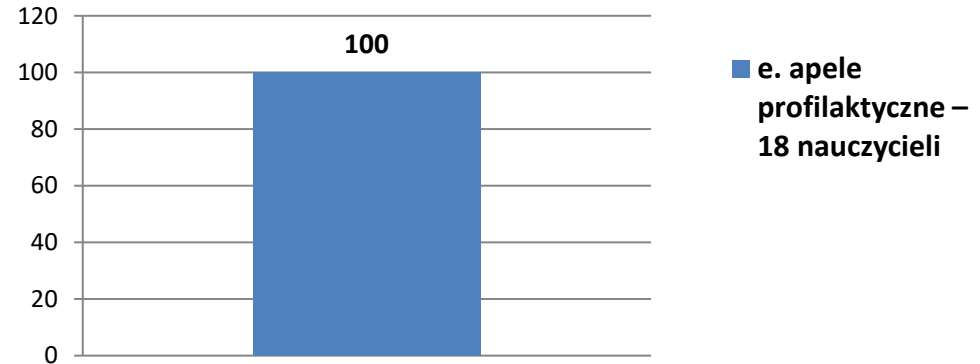

■ c. zakaz opuszczania budynku ośrodka podczas trwania zajęć i przerw. - 18 nauczycieli

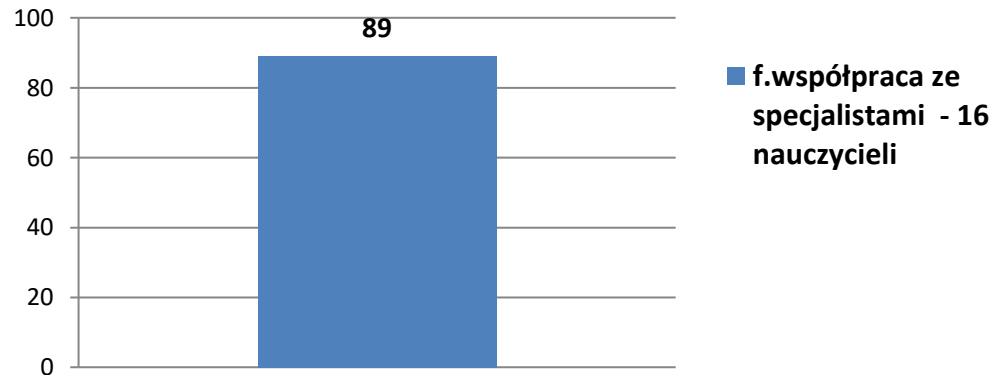
4. Jakie działania odejmuje szkoła w celu zapewnienia bezpieczeństwa i zapobiega negatywnym zachowaniom uczniów? - Pytanie d [%]

4. Jakie działania podejmuje szkoła w celu zapewnienia bezpieczeństwa i zapobiega negatywnym zachowaniom uczniów? - Pytanie e [%]

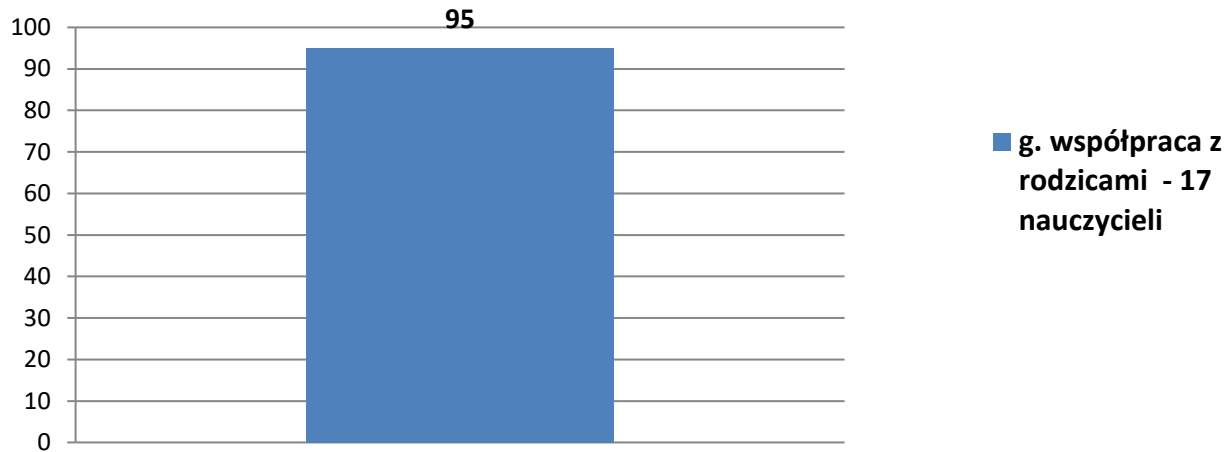

4. Jakie działania podejmuje szkoła w celu zapewnienia bezpieczeństwa i zapobiega negatywnym zachowaniom uczniów? - Pytanie f [%]

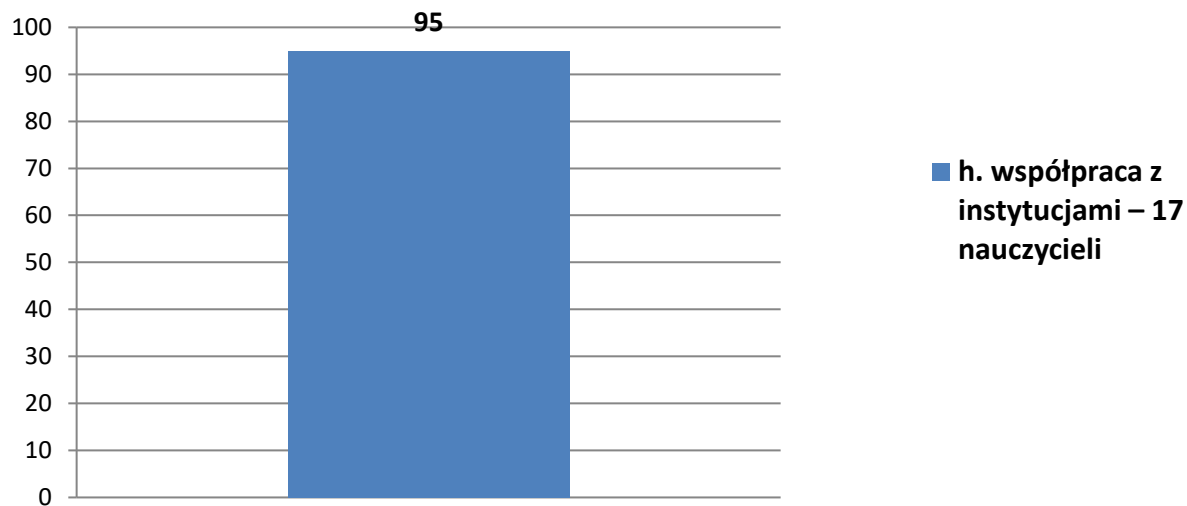
4. Jakie działania podejmuje szkoła w celu zapewnienia bezpieczeństwa i zapobiega negatywnym zachowaniom uczniów? -

Pytanie g [%]

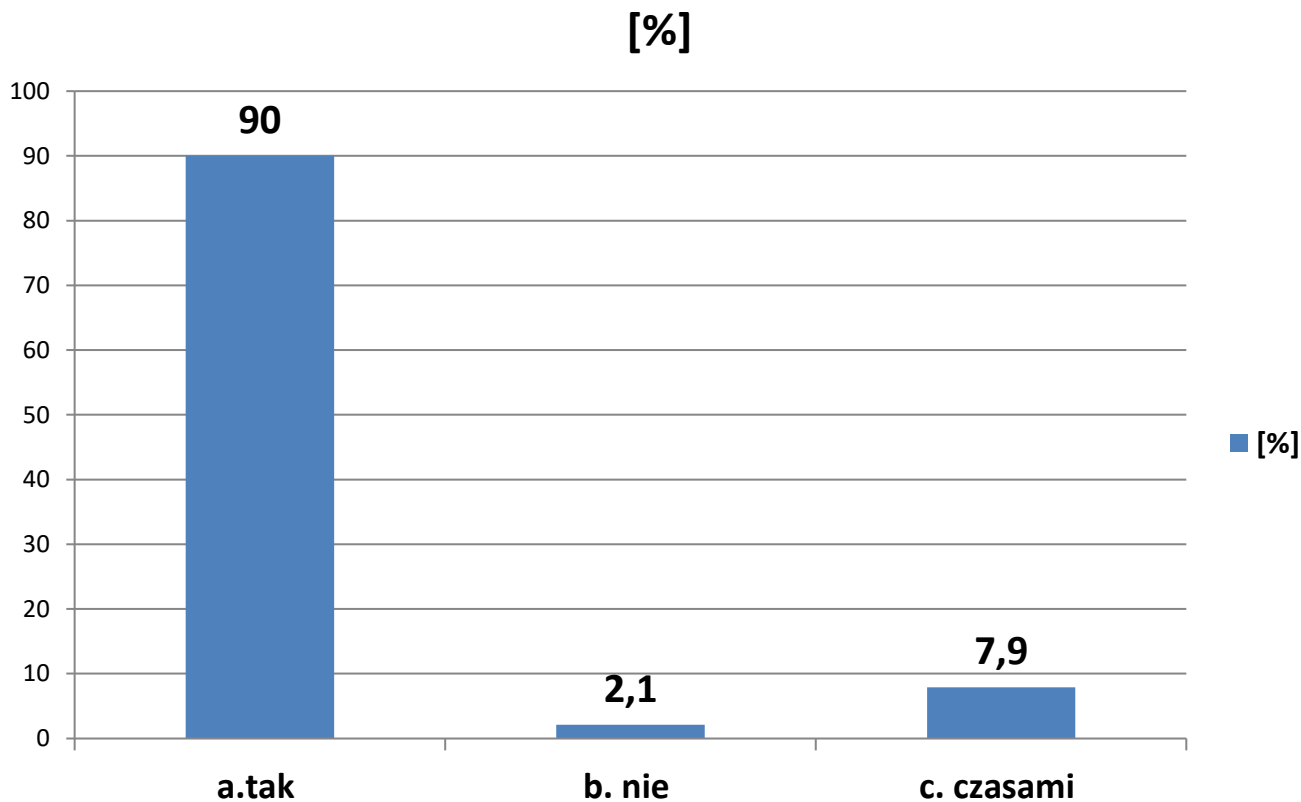

4. Jakie działania podejmuje szkoła w celu zapewnienia bezpieczeństwa i zapobiega negatywnym zachowaniom

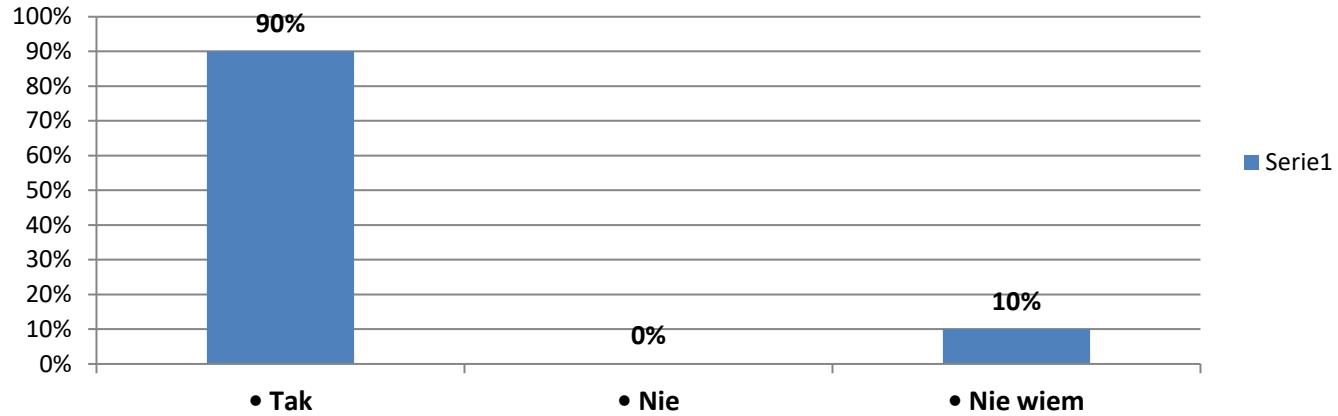
uczniów? - Pytanie h [%]

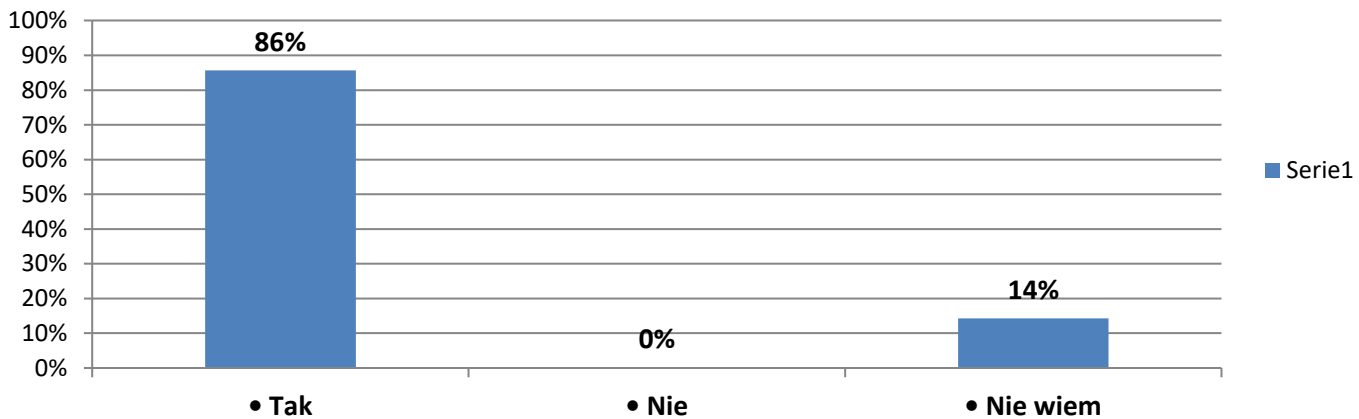
5. Czy podejmowane przez szkołę działania w celu kształtowania prawidłowych postaw i norm społecznych są skuteczne?

1. Czy Pani {a} zdaniem w Ośrodku funkcjonują dobre, jasno określone normy i zasady społeczne?

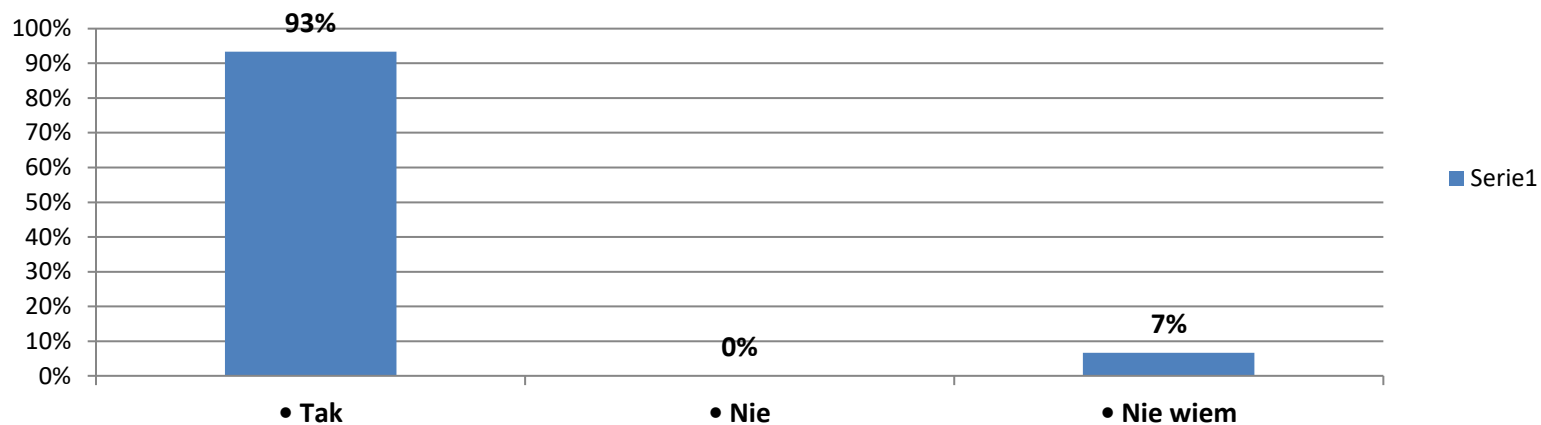

2. Czy Pani{a} dziecko przestrzega norm społecznych obowiązujących w szkole?

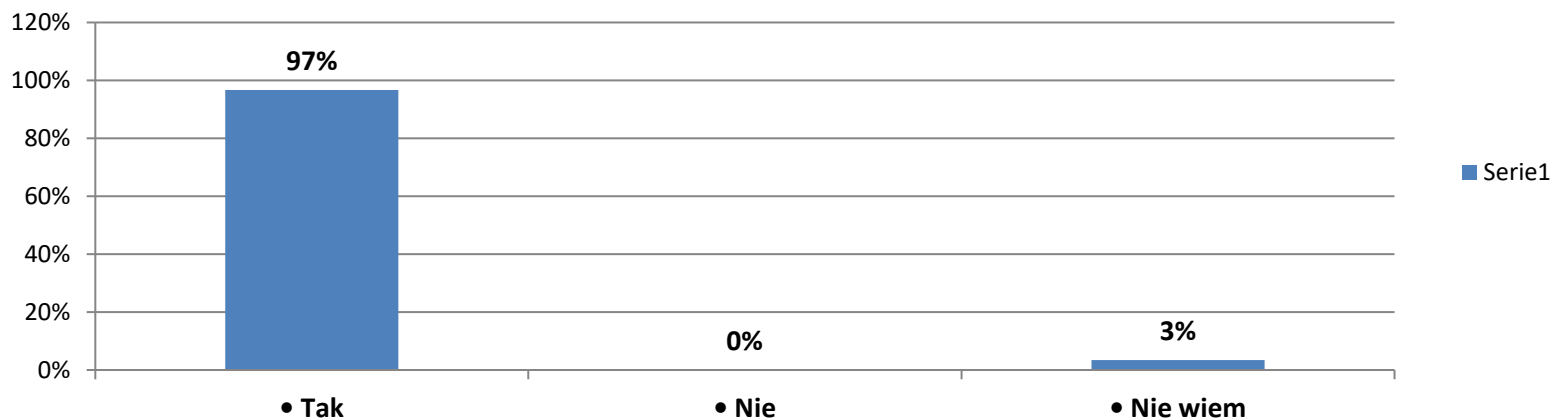

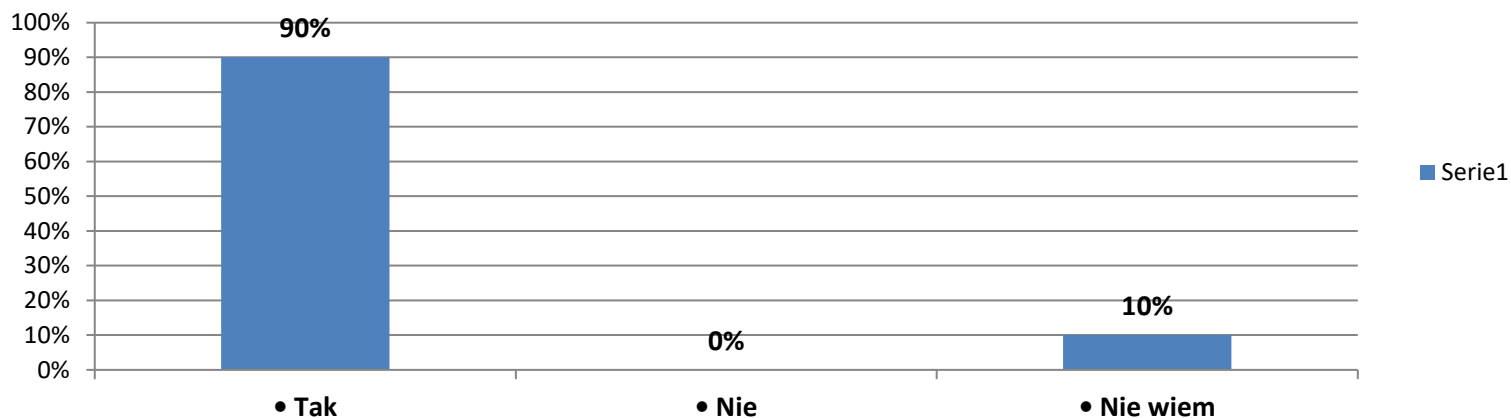
3. Czy Pani {a} dziecko czuje się bezpiecznie w szkole ?

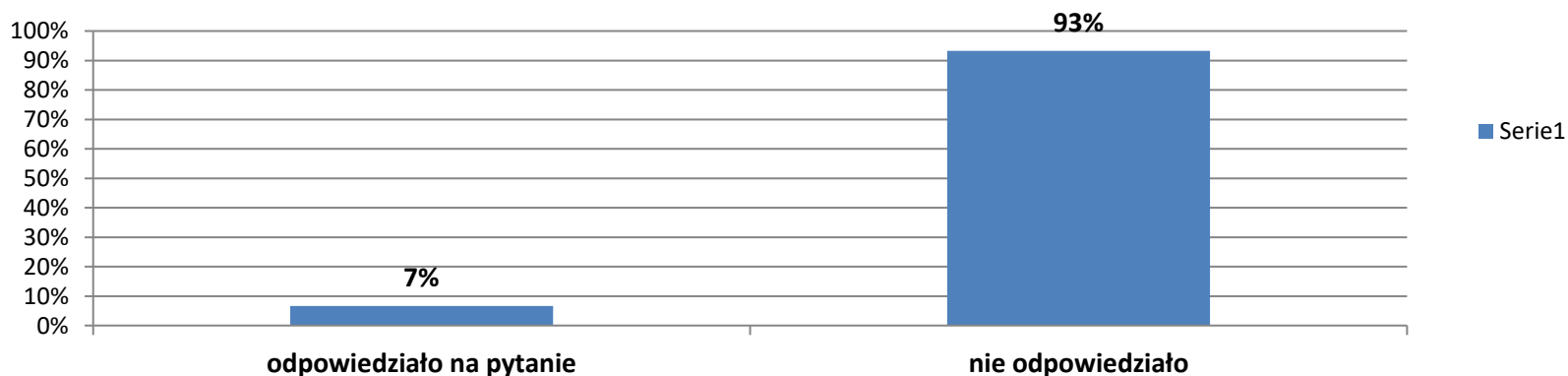
4. Czy Pani {a} zdaniem nauczyciele szybko reagują na niewłaściwe zachowania uczniów?

5. Czy szkoła właściwie realizuje działania w zakresie kształtowania i respektowania prawidłowych postaw i norm społecznych u uczniów?

6. Czy macie Państwo swoje propozycje konkretnych działań, które może szkoła realizować w celu kształtowania prawidłowych postaw społecznych u uczniów? Proszę o własne zdanie:

Wnioski

1. W Szkole Przysposabiającej do Pracy kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne .

Na podstawie zgromadzonych danych z ankiet, obserwacji oraz analizy dokumentacji stwierdza się że:

- Nauczyciele pozytywnie wzmacniają ucznia, na bieżąco kształtują, wdrażają monitorują i oczekują od niego przestrzegania zasad panujących w szkole i poza nią.
- Właściwie i odpowiedzialnie reagują na przejawy krzywdy, przemocy i agresji stosowanej przez uczniów wobec siebie nawzajem. Natychmiast reagują na wszystkie zauważone niepokojące zachowania, sytuacje problemowe i trudne . Postępują zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami i regulaminami.
- Podczas przerw międzylekcyjnych, przed i po lekcjach na korytarzach sprawowany jest odpowiedni nadzór pedagogiczny zapewniający bezpieczeństwo dzieci. Szkoła jest monitorowana.

2. Pracownicy placówki znają procedury postępowania w przypadku wystąpienia różnych zagrożeń.

- W szkole podejmowane są działania interwencyjne w przypadku nieprzestrzegania norm i zasad społecznych przez uczniów z udziałem rodziców.
- W przypadku niewłaściwych zachowań oraz nadmiernego i ciągłego nieprzestrzegania przez ucznia norm i zasad społecznych obowiązujących w szkole powoływany jest Zespół Wychowawczy , który podejmuje stosowne działania i opracowuje plan naprawczy.

3. Z obserwacji nauczycieli wynika , że niektórzy uczniowie często i niezgodnie z przeznaczeniem korzystają z telefonów komórkowych.

Rekomendacje

- 1.** Należy zawsze i konsekwentnie reagować na niewłaściwe zachowania uczniów, przejawy przemocy i agresji.
- 2.** Dążyć do skutecznego rozwiązywania problemów związanych z nieprzestrzeganiem norm i zasad społecznych: ściśle współpracować ze wszystkimi pracownikami oświatowymi szkoły oraz w miarę potrzeb z rodzicami i odpowiednimi instytucjami właściwymi do rozwiązania danego problemu.
- 3.** Dbać o odpowiedni przepływ informacji między nauczycielami pracującymi z uczniami w zakresie przekazywania istotnych wiadomości o trudnych i niepokojących zachowaniach.
- 4.** Należy konsekwentnie i powtarzalnie prowadzić działania wychowawcze, dydaktyczne, opiekuńcze i profilaktyczne dotyczące kształtowania postaw i respektowania norm społecznych
- 5.** W przypadku nasilających się i powtarzających się regularnie trudności w zachowaniu uczniów należy przeprowadzać na bieżąco apele, kampanie, pogadanki informacyjne, profilaktyczne i prewencyjne.
- 6.** Omówić z uczniami znaczenie telefonów komórkowych w codziennym życiu, korzystanie z nich na co dzień.